

ایشان هم دسته دسته جمعیت با اسلمه فرستادند ویس از وزود بمر کر آنها را فرستادند بطرف سمنان و از آنطرف هم طولی نکشید که سردار معتمد و سردار اسعد حالیه آمدند و رفته بطرف خراسان و پسر سردار ظفر و مرحوم سردار معین را هم با یک هد مجهاد فرستادند به مازندران طولی نکشید که خبر رسید اردبیل سالارالدوله امیر مقخم و رضا قلی خان را با دو هزار نفر بختیاری شکست داده وهستی و دارائی آن ها را برداشت که سالارالدوله به ولایات تلگراف می کرد پیش قراول من بایبل بختیاری دزد غارتگر رسید و آن ها را نیست و نابود کرد آن وقت از طرف دولت امر شد که بنده با قشون سردار ظفر بطرف قم حرکت کنیم آقای قوام السلطنه آن وقت وزیر داخله بودند ایشان از بنده سؤال کردند فلانی چه باید حکم من هر ض کردم دریشت این میز دولت عرض میکنم تا ه روز دیگر یا ما و بنی اعتماد ما کشته می شویم یا اینکه سالارالدوله را خواهیم کشت یا اورا از خاک ایران خارج خواهیم کرد و شق ثالث ندارد بحمدالله سه روز پیشتر طول نکشید بهم میلیون بکلی اردبیل سالارالدوله را متفرق کردیم و آن ها را با وجودیکه جمعی از شجاعان و ایلات هر ب و بعضی ایلات دیگر با آنها بودند بر دیم تا بروجرد و در آنجا هم چنگ ساختی شد که قریب هفتاد هشتاد نفر بختیاری کشته شد و قس عليهذا در مسئله رضای جوزانی و جعفر قلی که اصفهان را محاصره کرده و چه کار ها کرد که همه می دانند مثل اینکه امروز ملاحظه می فرمائید همه می گفتند خوانین بختیاری خودشان این جعفر قلی را حاضر کرده اند و به تحریک آنها است که اصفهان محاصره شده و اینها دو هزار نفر سوار بودند امیر مقخم با یانصه سوارفت و آنها اورامغلوب کردند بعد از آن آقای و نقی الدوله آقای صهصاص السلطنه را خواستند و دولت خیلی مستاصرل شده بود گفتند چه باید کرد آقای صهصاص السلطنه هم فرمودند قلنگس را تعیین کنید که من و تمام خانواده ام با او همراه هستم و من قول میدهم کما گر صد نفر بختیاری هم زنده بماند و بقیه کشته شوند دست از کار نخواهند کشید تا بکلی آنها را قلم و قمع کنند بحمدالله همین طور هم شد و آقایان الپنه بخوبی مسبوقند متأسفانه در این چند روز با اینکه بنده میریض بودم قشونی کا از طرف دولت بسم هر بستان میرفته است و دره خاک بختیاری یک اتفاق بسیار بسیار ناگواری افتاده که خدای احمد واحد شاهد است

خوانده‌اند و خدمات سابق ایل بختیاری در تاریخ ضبط است و خدماتی هم که در این اوخر ازابتدای مشروطیت کرده‌اند بخوبی معلوم است از بدرو مشروطیت کرده‌اند بخوبی معلوم است.

از بدرو مشروطیت که ملیون قیام کردند و مشروطه خواستند اول کسیکه حاضر شد و در حقیقت و در حقیقت چشم از جان و مال و دارائی خود پوشید شخص صهیمان‌سلطنه بود که در آنوقت هم رئیس وهم ایله‌غانی ایل بختیاری و خانواده جعفر قلیخان بودند آمدند باصفهان و باصطلاح ملیون اصفهان فوری تمام ایالات خصوصاً آذربایجان تلگرافی مخابره کردند که من با تمام قوا حاضر و باصفهان آمدند که بملت خدمت کنم و مشروطیت را از دولت بگیرم و با تمام قوا حاضر جان‌آلام در راه ملت وطن خدمت و نداکاری نمایم و این تلگراف آقای صهیمان‌سلطنه در ولایات نتایج خوبی بخشید و اثرات زیادی داد بعلویکه خاطر محترم آقایان مسبوق است بحمد الله تعالیٰ موفق شدند و ملت ایران را از قید اسارت آن استبداد بیرون آوردند و می‌دانند از آن سردار اسعد از فرنگستان آمد خدماتی کردند تا آزادی برقرار شدولی طول نکشید که بتحریک خارجیها محمد علیشاه از یکطرف سلاطین اسلامیه برداشت شد و از یکطرف تجهیزاتی کردندواز چهار طرف بجهت برداشتن مشروطیت و از بین بردن آزادی ملت ایران حمله و رشدند و این قضیه در زمان کایپنه سپه‌الار اعظم بود که ایشان چون دیدند کسی نیست که دفاع کند بطواری مستأصل شدند که آمدند در مجلس شورای ملی واستعفا کردند که شاید یک بعran شدیدی بیش باید محمد علیشاه و هر اهانش دو مرتبه بیانند و طهران را بگیرند و فوراً تمام نمایندگان مجلسی درجه‌الهز حاضر شدند آقای رئیس و ناصر الملک نایب‌السلطنه و آقای مشیر‌الدوله در آنجا حاضر بودند بندهم آنروز حاضر بودم و با تفاسیر کلمه کفتند باید شخص صهیمان‌سلطنه رئیس وزراء بشود و آنچه می‌تواند از ایل بختیاری و سایر ایلات جمعیت حاضر کنند و دسته بدهسته جلو این اشرار را بگیرند و چون آقای صهیمان‌سلطنه حسن بیت نمایندگان مجلس دادرباره خودشان دیدند و حقیقتاً هم مایل خدمت به مملکت و ملت بودند قبول کردند و معتمد شدند فشوونی که حمله و رشده دفع نمایند و فوری بیرون آمدند و بسردار معتمش که آنوقت در بختیاری بودند تلگراف کردند که باید آنچه بتوانید از هفت ساله و هفتاد ساله هرجه هست بیاده و سواره یول و تفناک بدهند و بفرستند و معطل هم نشوید که هده حتماً یانصد شش صد افری یا هزار نفر بشود هر چه هست دویست نفر سیصد نفر فوراً بفرستید و

بریاست آفای مؤمن‌الملک تشکیل گردید . صورت مجلس یوم پنج شنبه بیست و پنجم اسد را آفای امیر ناصر قرائت نمودند . رئیس - آفای عmad‌السلطنه طباطبائی (اجازه) عmad‌السلطنه - آفای فتح‌الدوله قریب ده روز است مریض ستری هستند و بواسطه شدت مرض نتوانسته‌اند حاضر شوند رئیس - آفای شیخ العارفین زاده . (اجازه) شیخ‌العارفین زاده - در جلسه گذشته بنده کسالت داشتم و اجازه هم خواسته بودم . رئیس - نرسیده بود . آفای آقا سید یعقوب (اجازه) آقا سید یعقوب - بنده هر ضمی ندارم مقصودم غیبت آفای فتح‌الدوله بود که گفته شد رئیس - این دوفقره غیبت اصلاح می‌شود دیگر ایرادی نیست (اظهاری نشد) رئیس - صورت مجلس یک نتیجه فوری بگیریم در چند روز قبل که در اینجا نسبت بخدمات اخیرشون در آذربایجان مذاکراتی شد از طرف بعضی آقایان نسبت به قریب خرابی های خوبی و ارومیه و سلاماس وغیره مذاکراتی شد و بناداین مذاکرات در این جلسه تعقیب شود ولی بنده گمان نمی‌کنم بتوانم از مذاکرات مجلس یک نتیجه فوری بگیریم و چون دولت هم در این امر دخیل است و باید مطالعاتی بتوسط دولت بشود اگر مجلس صلاح می‌داند بنده بهیئت دولت تند کر بدهم که فوراً هرچه در این خصوص بنظرشان میرسد یا از حیث تخفیف مالیات یا از حیث استقرار لایحه آنرا به مجلس تقدیم کنند تا در اینجا موضوع بحث واقع شود . (جمعی از نمایندگان صحیح است) رئیس - آفای سردار جنگ (اجازه) سردار جنگ - راجع مذاکراتی که در این چند روزه در طهران شایع شده که لازم‌دانستم خاطر محترم نمایندگان دارالشورا ملی را مستحضر دارم . اگر حالاً بنده بخواهم خدمات سابق ایل بختیاری را وفاداری‌های آن‌ها را شرح دهم که ازدواج سیصد سال قبل در زمان ملوك الطوایف و زمان سلاطین سلف چقدر خدمات و جان‌نشانی بجهت استقلال مملکت کرده‌اند و در کاب نادرشاه افشار به هندوستان و افغان رفت و چه فدا کاریها نموده‌اند خیلی مفصل می‌شود . الله اغلب آقامان مم، دانند تاریخ

و نظمهای که در مورد عدم اجرای قوانین
و یا مسامحه در اجرای آن و یا
سوه استعمال و تجاوز از حدود اختیارات
قانونی نسبت بادارات و مأمورین دولتی می
شود وجود محکمه اداری مخصوصی لازم
است که بشکایات مزبوره رسیدگی نموده
صحبت و سقم آنها را تشخیص داده در امور
اداری از وقوع اعمال مخالف قانون جلو گیری
نماید .

بنابر مقدمات فوق تصویر میکنیم
نمايندگان محترم بقدر کفايت بلزوم تأسیس
شورای دولتی که وظیفه دارماهیات فوق است
تصدیق و نظر به دولت را در ازوم فوری تأسیس
آن تائید می فرمایند ؟

وزیر فوائد عامه - دو فقره
پیشنهاد یکی راجع بقالی های جوهری و
دیگری راجع بکبریت سازی کارخانه
آذربایجان است تقدیم مجلس می شود و
تفاضا می کنم پس از راجع بکمیسیون زودتر
را بررسی بدهند که در مجلس تصویب شود و
تكلیف دولت هم معلوم باشد .

رئیس - لایحه شورای دولتی
بکمیسیون داخله یا بکمیسیون دیگر یکه معین
بفرمایند رجوع می شود .
آقای نصرالدوله -
(اجازه)

فصلت الدوله - چون لایحه شورای
دولتی متضمن حقوق قضاوی است بنده تصویر
میکنم مطمع نظر باید بکمیسیون مخصوصی
باين مسئله که کمیسیون عدله است واقع
بشود و منحصر کردنش بکمیسیون داخله
کافی نیست ولی البتا گر کمیسیون مخصوصی
از شعب انتخاب بفرمایند که این لایحه مهم
با آنچه رجوع شود از هر حیث بهتر است چون
اولاً شعب در انتخاب اعضاء بهتر میتواند
نظریات لازمه رامنظور داردند .

و ثانياً بواسطه آنکه آنکمیسیون کاری
نخواهد داشت زودتر می توانند آن لامسرا
به مجلس بیاورند که انشاع الله این لایحه و
قانون استخدام را بام از مجلس بگذرانیم
رئیس - گمان میکنم کمیسیون خاصی
از شعب معین شود بهتر است و طریقش را
در جلسه بعدمذاکره میکنم لوانعی هم که
آقای وزیر فوائد عامه داده اند بکمیسیون
فوائد عامه رجوع می شود .

جلسه آنچه روز یکشنبه چهار ساعت
بظهر مانند دستور همین دستور امروز
خواهد بود یعنی اولاً کنترات بلزیکی ها
ثانیاً پیشنهاد وزارت فوائد عامه را جمع بهیشت
هزاری سواحل بصر خزر بعد هم قانون
استخدام . و بعد قانون ممیزی (مجلس نیم
ساعت بعد از ظهر رختم شد)

مقتهم الملک

جلسه ۱۲۸

صورت مشروح مجلس
یوم یکشنبه بیست و ششم
ذی الحجه ۱۳۴۰ مطابق
بیست و ششم آبان ۱۳۰۱

مجلس یکماعت قبیل از غروب

هُوَ تَمَنِ الْمَلَك

۱۳۸ دانلود

صورت مشروح مجلس
یوم یکشنبه بیست و ششم
ذی الحجه ۱۴۳۶ مطابق
بیست و ششم اسد ۱۳۰۱
مجلس بحکم فیصل از غ

تحقیق که می‌خواهند بفرمایند و البته مطابق تحقیقات خودشان رأی می‌دهنند لکن بنده مطابق توضیحاتی که وزیرمالیه در کمیسیون بودجه داد وجود این اشخاص را برای گمرک لازم می‌دانم آفایان تصدیق می‌فرمایند کامروز یکی از ادارات مرتب و منظم ایران اداره گمرک هست راست است شاید اشخاص بصیری از ایران ها هستند که بتوانند اداره گمرک را اداره کنند ولی از وجود آنها هم دولت استفاده می‌کند و چنانچه خودشان فرمودند این اشخاص فعلاً هم مشغول کارند ولی در هر حال یا وجود آنها ممکن است دولت محتاج به یک عدد مستخدمین بصیر خارجی هم باشد زیرا هردو دسته باهم خدمت می‌کنند و بنده عقیده دارم با این نظمی که اداره گمرک دارد و آفایان موافقت کنند که این کترانها همین امشب از مجلس بگذرد تا اشخاصی را که استخدام می‌کنیم بایک آبرومندی آنها را بکار واداریم و آنها هم از موقتهای ما دلگرم نسبت با استخدام خانمین اعم از ایرانی و اروپائی مختلف و دولت باید آنها را تعقیب و مجازات کنند ولی اشخاصی که خدمات می‌کنند باید قدر خدمات آنها را دانست تا اسباب دلگرمی برای سایر مستخدمین فراهم بشود شاید در اینجا بعضی همچنان البته آفایان تصدیق می‌فرمایند یک عدد اروپائی که با استخدام نوع بلژیکی مختلفیم بنده این حقیقه را ندارم و تصور نمی‌کنم اکثریت مجلس شورای ملی هم این نظر را داشته باشد و همچنان البته آفایان تصدیق آمده‌اند انصافاً خدمت‌هم کرده‌اند ولی کاهی اگر یک مسامجه‌هایی شده است تقدیر از دولت بوده دولت باید مستخدمی را که برای خدمت استخدام می‌کند بکار وادارد واز او کار بخواهد و در صورتیکه یک خلافی از او مشاهده کرد او را تعقیب و مجازات کند البته وقتی دولت مسامعه می‌کند (دولتهای گذشته) را عرض می‌کنم و مستخدمی را که خیانت می‌کند مجازات نمی‌کند اگر مستخدم برخلاف خودش را تکرار کند تقدیر از دولت است که او را تعقیب نکرده زیرا طبیعت انسان مایل بخودسری است تاقانون و مجازات در مقابل انسان نباشد خیلی انسان مزکوی باید باشد که خلاف قانون نکند و خودش نباشد از اینجهتے باید تصدیق کنیم اروپائی هایی که در اینجا بطور صداقت خدمت کرده‌اند بهترین اشخاص هستند زیرا مؤاخذه و مجازاتی کادر کار نبوده و با این حال از روی وجود آنها به صحت عمل خدمت کرده‌اند چقدر انسان باید با اخلاق باشد که با این رویه بوظیفه خودش

استدلال آفایانیکه بفرمایندما برای تنظیم ادارات خودمان محتاج با استخدام خارجی ها هستیم همان آفایان میفرمایند که ادارات بزرگ مملکت یک نفر معلم می خواهد که آن اداره را بطور کامل مرتب کند و بهبود جه نمی فرمایند که ما باید مقتضی اول دوم و سوم را هم از خارج بیاوریم.

این مطلب مسلم است که اداره گمرک از ادارات بزرگ مملکت است و نظر آفایان موافقین این است که اگر در ادارات مهم گمرک یک نفر معلم باشد یا مدیر باشد کاملاً می تواند آنها را اداره کند بنده هر رض میکنم ما در گمرک بیچ نقطه مهم بیشتر نداریم که عبارتند از طهران . بنادر جنوب کرمانشاهان . آذربایجان . و بندر از لی بر قرض آفایان موافقین برای پنج مرکز پنج نفر مستخدم خارجی بیشتر لازم نداریم حال خواه از بلژیک خواه محل دیگر بیاورند . دیگر پانزده نفر برای چیست ؟

چرا ما باید در سال یکصد و ده هزار تومن برای مستخدمین خارجی گمرک بدهیم ولی خود ایرانیها معلمین بد بخشد این طور بدون حقوق باشند

امروز بنده هم در این خصوص با حضرت والا سلیمان میرزا هم صدا شده ام) چند نکته دیگر هم هست که بفرض آفایان میرسانم والا مابین ایرانیها اشخاصی هستند که بر اتاب عالی تراز این پانزده نفر هستند مثل نصرتالسلطان که آلان در کرمانشاهان هست و میرزا عبدالله خان که در مرکز کار میکند .

چند نفر دیگر را هم یادداشت کردم که نظرم نیست زیرا بنده اسم اشخاص را زودتر فراموش میکنم در هر صورت اشخاصی که در مرکز کار کرده اند می دانند کمتر از مستخدمین اروپائی میستند .

همین آقای نصرتالسلطان که در کرمانشاهان هستند چند سال قبل که آنجا انقلاب بود بطوری گمرک آنجا را اداره کردند که رئیس گمرک متعدد آلمانی از حسن خدمات و زحمات ایشان نوشه و به تمام نقاط گمرکات ایران فرستاد .

نکته دومی که باید بفرض آفایان بر سانم این است که سوای این پنج نفر که بنده پیشنهاد کردم از سایر این آفایان خوب نمی شونم حال نرا کت مایه میکنم و بعضی اطلاعات که دارم عرض نمی کنم همین قدر سر بسته عرض می کنم که از سایرین خوب نمی شونم خصوصاً از قرار یکه شنیده ام شخص چهاردهمی یک مرد شوخت است و یک مطلبی دارد که هر کجا که میروند تکرار میکند و می گوید ایرانیها بی ربط ما را استخدام کرده اند بعلاوه شش نفر آن ها هم فعلاً بی کارند یعنی در گمرک نیستند حالاً اگر در خارج کاری داشته باشند خواه

بیست و شش نفر هستند و مواجب سالیانه هم هفده هزار و هشتاد و هشتاد و هفت میان دو قران مشود حالا در این لایحه رلت و رابورت کمیسیون اسم پانزده نفر ده شده .

علوم نیست که آیا باقی این حضرات خص شده اند و بهمین پانزده نفر احکم نده است یا اینکه کنترات آنها متدرجاً مجلس خواهد آمد امیدوارم که قسم اول شد که بهمین پانزده نفر فناعت شده باشد سایرین را مرخص نموده باشند بخصوص این اشخاص متفقه از دول مختلفه کبدون کنترات مستخدم بوده اند این هیجده هزار و میان را میشود در سال ییک عدد از اینها اد و همه را صاحب تان کرد این است که اینه خواستم بهم که آیا بعد کنترات این حضرات به مجلس خواهد آمد یا خیر ؟ اما پیشنهادی بنده تقدیم کردم جهت اینی دارد جهت مشتبه ندارد این که عرض کردم سوای دومی و پنجمی و ششمی و هفتمی و دهمی سایرین مرخص شوند مردم این نیست که این پنج نفر استخدام شوند بر گزینه دیگر چنین هر ضی نخواهم کرد هر گزراضی نخواهم شد یک قران ازیول بران با وضعیات امروزه مابخارجی هادده بود که برای اداره کردن استخدام میشوند . بنده همان حقیقه سابق خود را تلقیب بیکنم و بازمی گویم خود ایرانی ها کاملاً نتوانند ادارات ما را اداره کنند .

حالا اگر یک وقت یک کار فنی باشد که از عهده بر نیایند ربطی بمطلوب ندارد لی توانای ایرانی ها در اداره کردن دو شرط دارد و دو مقدمه که اگر هیئت دولت امعبت مجلس شورای ملی این دو شرط را اجرا نمایند این کار در کمال آسانی خواهد شد بطوریکه شاید تمام ماهای ایران بماماییم که ای واای واای تکلیف این بودو راه این بود و ما نمی دانستیم یکی .

از آن شرایط این است که ما قادر برای بیکارها نداریم کنیم تا فشار بیکارها بوزارت خانه ها کم بشود شرط دیگر ایجاد بیم و امید در قلوب مستخدمندان است .

هیچ لازم نیست که ماصد نفر یانصد نفر را بر سانم یا امیدوار کنیم خیر اگر پنج نفر از خانین و بدباقه ها را مجازات بندند دیگر باصطلاح مواز ماست کشیده بشود تمام ادارات صحیح و منظم خواهد شد .

اما اینکه عرضی کردم سوای این پنج نفر بقیه مرخص شوند در قانون استدلال و قانون مجاورها گر شخصی حرف طرف مقابل را قبول کند و استدلال خودش را بنا قبول کردن فلسفة طرف مسجل کنند این بهترین استدلال است و دیگر بالاتر از این استدلال نداریم که یک نفر استدلال و فلسفه خودش را قبول کند و همان را برای مطلب خود

گویا بآن طرز که هر ض کردم حل شد	انظارت
باشد .	کردن
دست خوب - یس خوب است مان	بتوظیفه
را بخواهند	موضوع
(بضمون ذیل قرائت شد)	کنم
ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است	يشاشان
کنفرات پانزده نفر مستخدمین بلژیکی اداره	نایابند
گمر کات مفصله الاسامی ذیل را برای مدن	حقی
۳ سال و درازاء مبالغ حقوق مشروطه در	شده
مقابل اسامی آنها تجدید نماید	کند و
رئیس - پیشنهادی از طرف آفای	مدانی
شیخ الاسلام اصفهانی رسیده فرمان	کند
می شود	باشد
(بضمون ذیل قرائت شد)	جلس
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی	جلس
بنده پیشنهاد می کنم که از ۱۵ نفر	جلس
مستخدم بلژیکی گمرک سوای دویم وینجی	دولی
وششمی و هفتمی ودهمی ده نفر دیگر از لایحه	نشود
و خبر کمیسیون محترم بودجه حذف شود	این
فقط برای پنج نفر فوق رأی گرفته شود	لدمیں
رئیس - پیشنهادی هم از طرف آفای	رأی
مساوات رسیده است	
(بضمون ذیل قرائت شد)	برای
بنده پیشنهاد می کنم که کنفرات اهانی	باشم
راجح با استخدام مستخدمین خارجه به مجلس	موده
باید تائماً نیز کان بمداد آنها مستحضر	بزند
شود .	شود
رئیس - آفای مساوات	لهرا
(اجازه)	رفته
مساوات - توضیح لازم ندارد .	شود
رأی می دهند اگر قابل توجه شد باید	هم
پکیسیون برود	لاحی
هخبر - راجح بسابقه است باید بعد	رد و
تکلیف معلوم شود	می
رئیس - بلی این یک چیزی است که	است
بعد باید مطرح شود یا الفعل آفای شیعی	ایان
الاسلام باید توضیح بفرمائید .	که
شیخ الاسلام - در چند ماه قبل آفای	بهم
زنگانی پیشنهاد کردن که صورت مستخدمین	یون
خارجی که در دوائر دولت ایران مشغول	طور
خدمت هستند یا بیکارانند و مواجب می گیرند	ایران
به مجلس آورده شود مدت‌ها طول کشیده	کنند
اینکه یک وقت یک دوسيه صحیعی به مجلس	بیون
آوردند .	پنج
بنده یک قدری در آن دوسيه مطالعات	معین
کردم و یک سوادی از آنها برداشت این	رد و
دوورق سوادی است که راجح بضمون ذیل	انده
گمرکات در آن دوسيه بود و بنده استنساخ	ست
کردم در بالای یک ورقه می نویسد مستخدمین	هد
خارجی اداره گمرکات که با کنفرات استخدام	
شده اند و بست و دونفر هستند پیشتر بلژیکی	مت
یکنفر فرانسوی یکنفر یونانی و مواجب آنها	عمل
هم در حال هشتاد و دوهزار و سیصد توانان	
میشود .	
در بالای یک ورقه دیگر نوشته شده	
است صورت مستخدمین خارجی اداره	
گمرکات که بدون کنفرات استخدام شده اند	

رئیس — رایورت کمیسیون بودجه
مع بیلزیکی ها مطرح است . راجع
اگر اتی که نسبت بسابقه یه روز اینجا
نآمد اگر اظهاراتی است بشود بعد
بل در موضوع خود رایورت بشویم .
ی حائزی زاده
(اجازه)

حائزی زاده — چون مجلس
کرات را راجع باین موضوع کافی دانست
حق ندارم در اصل موضوع داخل شوم
یه روز عرض کرد نظر باین که بنده
اد کترات اطلاعی ندارم نمی دانم باید
قت کنم یامخالفت زیر امکن است به عرضی
کنترات بازیکی ها طوری نوشته شده
که بسلیقه من خوب نباشد . آقای رئیس
دنخوب است پیشنهاد کنید بنده هم
هداد کردم مواد کنترات طبع و توزیع
نا مطالعات کافی در این موضوع رأی
م پیشنهاد بنده همین قدر بود که مواد
ات طبع و توزیع شود و پس از آنده
ن نایندگان مطالعه کردن در اصل
احدها خذرای شود آقای رئیس وزراء
دن و کلا از حدود خود تجاوز میکنند
رضمن فرمایشاتشان در جواب آقای
ونی یک جمله دیگری فرمودند که
ء نمی خواهند بملکت خدمت کنند
(یک نفر ازو کلا چنین چیزی)
(کفته نشد)

حائزی زاده — در جرائد که این
نوشته شده است

عنی از نایندگان اشتباوه است

حائزی زاده — قوه حافظه من کم
لی چون در روزنامه نوشته شده بود
زم دانستم این مسئله را اظهار کنم که
حق دارند در تمام امورات مملکتی
و کلی از وزراء سوال و استیضاح
وقت مطالعه داشته باشد باین نظر بو
عرض کردم اگر می خواهید سابقه ر
بنزند پیشنهاد بکنید می فرستم بکمی
بعد که رایورت آن بکمیسیون آمده
صلاح می دانند رأی بدھند حالهم آ
مخثار هستند اگر می خواهند پیشنهادی
می فرسم بکمیسیون وقتی رایورت کمی
بمجلس آمد مذاکره می کنیم و بعداز
روز رأی می دهد توکلیف این کار
می شود ولی چون این مسئله فوریت دارد
مواد کفترات راهنم برای تمام آقایان خوا
اند اگر ارادتی داشته باشید ممکن
اظهار کنید شواگر هم نمی خواهید رأی
البته می توانید .

آقای دست غیب
(اجازه)

حاج سید محمد باقر د
غیب — قصه سابقه است یا قصه
کترات

رئیس — در اصل مطلب که آقا
مذاکرات را کافی دانستند . قصه سابقه

که من یقین دارم ابدآ آفای صوصام السلطنه
اطلاع نداشته اند چون بنده میدیدم آفای
صوصام السلطنه بقدرتی مستاصل بودند که
متصل دست بدست میزدند و بقدرتی افسرده
بودند کحدی بر آن متصور نبود و میگفتند
این مسئله پلک توهین بزرگی بود بر تمام
ایرانها خصوصاً بختیاریها چون ظین مسئله
در خاک بختیاری اتفاق افتاده بنده عرض
کردم خیلی از این اتفاقات در دنیا می‌افتد
شما همان صوصام السلطنه هستید و همان
برادر های ماهم در ایل هستند هر کس
این کار را کرده میزیم میبنندیم میگشیم
جای اینهمه ناسف نیست مامیت و اینم تلافی
کنیم و خائنین را مجازات میکنیم و میفهایم
هر کس این خیانت را کرده این است
مجازات او چنانچه بکرات هم مجازات
داده ایم اکنون هم عرض میکنیم که بختیاری
نو کر فدا کار دولت و ملت ایران است
بنده نمیخواهم تاریخ هرس کنم و خاطر
محترم آفایان را زنجه بدارم و همه بخوبی
میدانند ممکن است دولت باقای صوصام
السلطنه امر فرمایند ایشان خودشان تشریف
می برندیم بخواهند بنده را بفرستند هر طور
میل دولت و مجلس باشد بنده در این مجلس
شورای ملی میدهم که ایل بختیاری و فامیل
آفای صوصام السلطنه جانا و مالا حاضرند
مر تکبین این شرارت را ولو اینکه بختیاری
هم باشد سخت مکافات بدهیم ناشاء الله
دیگر کسی نتواند بدولت متبعه خودش
خیانت کند

(بعضی از نماینده‌گان صحیح است)

دُبِیس - ۵۵ میدانیم ایل جلیل بختیاری
۵۶ وقت مطیع و منقاد دولت بوده و همه
قسم خدمات شایان توجه باشند مملکت
سکرده اند خدمات قدمیشان در

تاریخ ثبت است این چند ساله اخیراً هم
خودمان برأی العهد دیده و مشاهده کرده ایم
وجای هیچ گونه تردیدی نیست و از طرف ایل
بختیاری تا حال چیزی برخلاف معنی وطن
پرستی مشاهده نشده اما این حادثه موله
که اخیراً در خاک بختیاری اتفاق افتاده است
قلوب تمام ماراجر بسیار کرده است

(جمعی از نماینده‌گان صحیح است)

زیرا ما حاضر نیستیم بینیم هر روز
جوانهای دشید و هزیز ما برای افراد
خصوصی بخاک مذلت بیفتند . البته دولت
موظف است بهتر تدبیری که ممکن است و
با این نحو امکان یک گوشمالی شدیدی
با شراربهده و قوای کافی برای قلع و قمع
آنها بفرستد و اگر برای سر کوبی این
اشار دولت لازم دانست مراجعته با آفایان
روسای بختیاری نماید از آنجایی که همیشه
حاضر برای خدمت و فدا کاری بوده اند اگر
دولت بخواهد از خدمات آنها استفاده کند
البته از هیچ نوع جانشانی مضایقه نخواهند
کرده (صحیح است)

ها توصیه ایرانی را قبول نمی کنند و توهم خارجی هارا قبول می کنند بنده هر ضمیمه آقای دست غبیب شیرازی اشتباہ فرموده اند همچو چیزی نیست این یک نسبتی هست که مستخدمین بازیکی می دهندو صلاح نیست چنین نسبتی بدنه اند اکثر هر آنها هنوز مطلالی واقعیت داشته باشد چرا دولت کنترات چنین اشخاصی را به مجلس می آورند

دست غیب - ایراد بدولت است حاج شیخ اسدالله - باید است پیمان کنید این است که عرض می کنم در این مورد آقای دست غب شیرازی اشتباہ فرموده اند

رئیس - رأی می کیریم مقابل توجه بودن پیشنهاد آقای دست غب آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قبام بفرمایند

(فقط دونفر قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد و باید رأی بکیریم بماده واحده کمیسیون بودجه ولی قبل آقای سلیمان میرزا خواسته اند راجع بعبارتی که در جلسه گذشته فرموده اند توضیحاتی بدنه اند

حقوق العلماء - رأی بپه طریق گرفته می شود

رئیس - با ورقه رأی گرفته می شود

سلیمان میرزا - در جلسه قبل در حین مذاکرات عرض کردم مواد کنترات را بکمیسیون خارجه آورده اند و بنده دیده ام و باین مواد کنتراتی که نوشته شده است موافق و لی آقایان همتقاران محترم و همچنین در خارج گویا اینطور استباط فرموده اند که بنده با کنترات و استخدام بازیکی ها در اداره گمرک موافق در صورتی که با آن موافق نیستم چنانچه آنزوهم گفتم اگر بخواهند ممکن است یک قانونی برای استخدام غیر ایرانی بنویسند و یک شرایطی برای آن نوشته شود و حالهم در این موضوع بنده موافق نیstem و در موقع دلایل امتناع خواهیم کرد این این کنتراتها با اختیارات دکتر میلسیو مراجعت ییدا خواهد کرد

رئیس - رأی می کیریم بماده واحده آقایانی که ماده واحده را تصویب می کنند ورقه سفید والا ررقه کبود خواهد داد اخنواستخراج آراء بعمل آمد نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد

عده حضار (۲۳) ورقه سفید علامت قبول (۲۰) ورقه کبود علامت رد (۰) امتناع (۲۲)

رئیس - بلا تکلیف ماند چند دقیقه تعطیل می شود جلسه یکساعت و نیم از شب گذشته برای تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید مومن الملک

که از عده بکاهند اضافه میکنند بطور کلی آقای حاج شیخ اسدالله محلاتی خوب فرمایشی فرمودند فرمودند مقصر برای مجازات و خادم باید تشویق شوند بلی این برای کلیات فرمایش صحیحی است بنده هم تصدیق میکنم و علت اینکه ایران با این حال افتاده است برای این است که قصر مجازات نشده است اگر دهنفر مقصص در میدان مجازات می شدیگر هیچ حاکمی ظلم نمی کرد هیچ مدیر اداره رشوه نمی گرفت و رشوه و ظلم از بین می دفت بلی مقصص باید مجازات شود ولی این مطلب مر بوط باین نیست که یانزده نفر بازیکی استفاده کنیم علاوه بر این بنده تصدیق می کنم که مستخدم بامستشار هم باید باید امداد و موارد کنترات آنها هیچ یک ماده دارد که بعد از ۳ سال چهار سال یک نفر ایرانی را تربیت کند

(بعضی از نمایندگان - بلی دارد)

دست غیب - خوب فرمیدم ولی باز بعد از ده سال دیگر این بیش گوئی های بنده معلوم می شود خواهید بود که یکنفر ایرانی را تربیت نکرده اند و باز مجدداً کنترات آنها تجدید می شود از این ها صرف نظر می کنم بنده نمی گویم استغفار الله بازیکی ها تمام اشان بدهستند ولی ممکن است بگوییم بعض هایشان بوظائف خود عمل نکرده اند

رئیس - برای آقای دست غب نزد کر می دهم که موافق ماده ۶۳ توضیح را باختصار بدنه اند

حاج سید محمد باقر دست غیب - سه کلمه دیگر بیشتر هر ضمیمه کنم در کلمه چهارم مطلب را تمام میکنم زیرا بفرموده مقام ریاست باید مقصص گفت و آقایان هم این جمله های بنده بایشان ناگوار است جمله اول این است که بازیکی هم خوب دارد و بدنده آنطور که اطلاع خارجی دارم این است که این آقایان بازیکی ها توصیه خارجه را خوب می دانند همچنانچه عرض نمی کنم بلکه بعضی از آنها را می کنم جمله دوم این است که آقایان باید ایرانی هارا تشویق بکنند و آنها را بکار و اداره نهاین که از عده آنها بکاهند و خارجی هارادرسر کار آورند

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله عضو کمیسیون هستند بفرمایند

حاج شیخ اسدالله - آقایان می فرمایند جواب فرمایشات آقای دست غب رانده و حقیقتاً بعضی از فرمایشات جواب ندارد زیرا منعصر بخودشان است بالآخره توضیحاتی دارند که فقط اطلاعی بود که ایشان تعصیل کرده بودند بنا بر این این اطلاع را ندارند و ایشان هم دلیل قاطعی برای فرمایشات خودشان نیاورند فرمودند من خصوصاً این طور فرمیده ام که بازیکی

بانداشت اداگردیکملی که عده کافی برای از خارج جلب میکنند یک علت دیگر هم که در در ایران علاوه می شود چنانچه در خصوص مستشار آمریکائی بعضی از آقایان ذکر کردند راجع به نخواندن توصیه و کاغذها بود اگر این دو علت رفع بشود ما دیگر محتاج باور دن مستشار نیستیم یعنی اگر خودمان تو استیم از عده اداره کردن بر آنیم دیگر یازده نفر مستشار لازم نیست دونفر یا ۳ نفر بس است وقتی ما یک مدیر (که نمی دانم اصطلاح فارسی آن چیست) خیلی بالاخلاق و کچ خلق که کاغذ و توصیه را نخوانند داشتیم این علت رفع می شود دیگر مستخدم خارجی نمی خواهیم بند هر ضمیمه از این نمره اشخاص او کم است داریم که وقتی فلان هالم یا فلان وزیر فلان امیر توصیه میکند گذرا جلوش می گذارد و ممکن باشد شمارا نمی توانیم بخواهیم و با من حق نداری حرف بزنی باوزیر میتوان من صحبت کن اگر این طور شد دیگر مستشار و مستخدم برای چه می خواهیم؟ بلی ما یک عده لازم داریم که اصل تشکیلات را باید بدنه ولی چهارده یانزده نفر لازم نیست دو نفر کافی است علاوه بر این باید دید ملت ایران تا کی مستشار و مستخدم می خواهد تا خدا خدای میکند و در ایران آدم هست باز مستشار می خواهد آلان بیست سال است

حاج شیخ اسدالله - مستشار نیست

دست غیب - بنده با هردو مخالف

هر ضمیمه کنم بیست سال است مستخدم بازیکی در اداره گمرک بوده در این بیست سال ما چه استفاده از این خدمت مستخدمین بازیکی کرده ایم حال اداره گمرک مرتب و منظم گرداند بنده تشکر میکنم ولی آیا باید چند نفر ایرانی را هم تربیت کرده باشند و باید اداره باشند یا خیر تا کی هر دو سال چهار سال باید مستخدم هوض کنیم . این کار روز گار آخر شکست و ایرانی کی باید سر خدمت بیاید؟ علاوه بر این ها از آقایان سوال میکنم این عده بازیکی که آلان بیست سال است در گمرک هستند آقایان اینها را معلم حساب مهکنند هم مستخدم آیا این بیست سال چند نفر ایرانی را تربیت کرده اند؟ آیا ۳ نفر ایرانی تربیت نکرده اند که متصل آقایان در ضمن فرمایشاتان می فرمایند ما مستخدم خارجی لازم داریم؟ در این مدت اگر کسی را تربیت کرده بودند باید از عده که باید استخدام شود و کسر شود ولی حالا بعد از ایست سال تازه آقای حاج شیخ اسدالله محلاتی می فرمایند یک نفر در ضرایخانه بود چون می بینند در گمرک تخصص صنیع شتر است اورا از ضرایخانه بکار رود آورده اند این خیلی غریب است تازه بعد از بیست سال هوض این

عمل کند و حقیقته بعضی اشخاص که در اینجا آمدند همین طور بودند بعضی ها هم اگر کار نکرده اند برای این بوده که کار نخواسته اند بعضی را هم تصدیق می کنم که خیلی خودسر بوده اند و دزدی و بد اخلاقی کرده اند آنها راهم باید دولت تحقیق و مجازات کنند اما اسباب قرس دیگران باشد این است که بند عقیده دارم اداره گمرک امروز محتاج به یکنده اشخاص اروپائی است و تصدیق هم میکنم که اشخاص لایقی هم در ایرانها هست ولی برای اداره کردن گمرک کافی نیست بلک ملاحظات دیگری هم هست که باید حتماً اروپائی در اداره گمرک ما باشد و همین قدر هر ضمیمه کنم باید اینها اشخاصی هستند که در اداره سایه اطلاع دارند و سالها خدمت کرده اند و دولت هم تصدیق می کند خدمات آنها انسان خوب بوده باید با امیدواری آنها را استفاده کرد و بیش از این در اطراف آنها صحبت نکرد و عقیده بنده این است که باید مذاکرات را خاتمه داد و زودتر کنترات آثاراً از مجلس گذراند

رئیس - آقای دست غب هم کجز و کمیسیون نیستند

دست غیث - خیر پیشنهادی کرده ام

رئیس - باید رأی بکیریم مقابل توجه بودن پیشنهاد آقایانی که این پیشنهاد را قابل

توجه میدانند قیام بفرمایند

(چند نفر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد - پیشنهاد

هم از طرف آقای دست غب رسیده

(بترازی ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم کنترات برای یک نفر الی دو نفر بازیکی بس است

این هم لازم نیست

رئیس - مسترد می فرمایند یا

رئیس - بعد از رد شدن پیشنهاد

آقای شیخ الاسلام این پیشنهاد دیگر مورد

نداشت - امین الشریعه پنج تا که رد هدود

نام رد می شود

رئیس - آقای دست غب

(اجازه)

حاج سید محمد باقر دست غیب

غیب - باید باین

فلسفه مستشار یا مستخدم خارجی و

علت اینکه دولت مستشار خارجی می آورد

چیزیست در خارج از ایران یک علت دارد

و در ایرانهم یک علت علاوه می شود برای

خارج اینکه همانطور که آقای حاج شیخ اسدالله محلاتی در مبارنشان فرمودند

بایستی عبارت راهم